

PANKKIBAROMETRI IV/2021

Sisällysluettelo

1 Kotitalouksien luotonkysyntä tasaantumassa	4
2 Yritysten luotonkysyntä vielä hyvässä kasvussa	7

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselyinä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo, SEB ja S-Pankki. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin IV/2021 saatiin yhteensä 47 kpl vastauksia, joista 24 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 23 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Barometrikysely IV/2021 tehtiin marras-joulukuun vaihteessa. Juuri vastausajan lopulla nähtiin ensimmäiset uutiset koronaviruksen uusimmasta omikron-variantista, joten sen mahdollinen vaikutus ei ole ehtinyt tähän barometriin mukaan.

Lisätietoja: Asiantuntija Mariia Somerla, puh. 020 793 4292 ja analyytikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

Tiivistelmä

Koronapandemia jatkuu tätä raporttia kirjoitettaessa vaikeana, vaikka sen voimakkaimman iskun oletettiin jo olevan takana edellisen barometrin aikaan. Vaikutukset näkyvät myös saldoluvuissa.

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitalouksille on vuoden 2021 viimeisen neljänneksen aikana myönnetty enemmän luottoja kuin vuosi sitten. Vilkas luotonkysyntä kertoo siitä, että kotitalouksilla on uskoa tulevaan.

Sen sijaan pankinjohtajien odotukset kotitalouksien lainanottohalukkuudesta alkuvuoden 2022 aikana ovat tasaantuneet, eli kysynnän odotetaan olevan samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Tarve lainojen joustomahdollisuuksien käytölle nähdään edelleen vähäiseksi. Lainoja arvioidaan otettavan enemmän nyt vain kulutustavaroiden hankintaan. Muihin käyttötarkoituksiin otettavien lainojen kysyntä näyttää vähenevän lievästi.

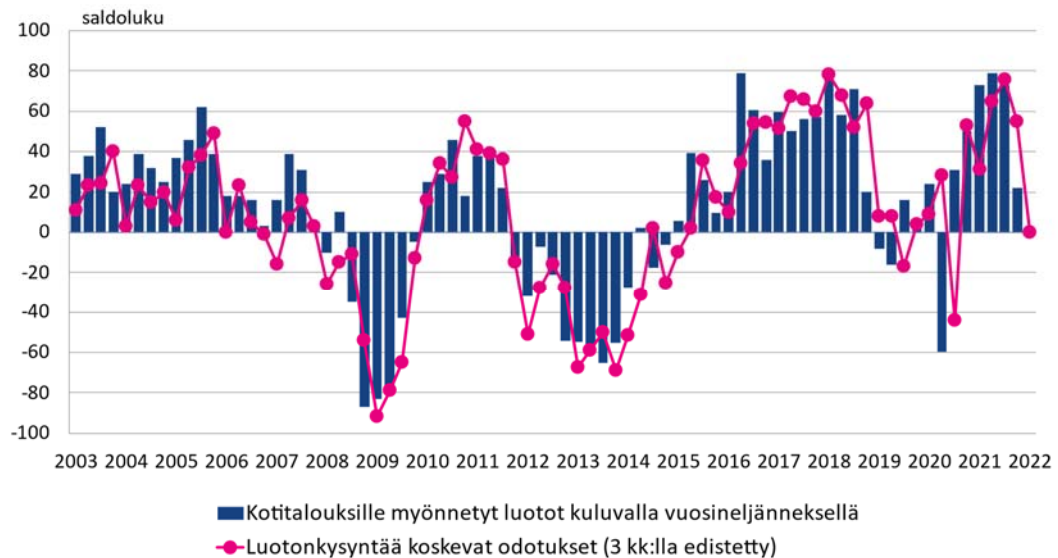
Yritysten luototuksen kasvu jatkuu. Loppuvuoden 2021 aikana luottoja on myönnetty enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Alkuvuoden 2022 luotonkysyntää koskevat pankinjohtajien odotukset ovat nekin vahvassa kasvussa: saldoluku on edelleen lähellä 50 pistettä. Vaikka koronapandemia ei olekaan hellittänyt, odotetaan yritysten lainarahalla tehtävien investointien olevan lähiaikoina selvässä kasvussa. Lainojen odotetaan menevän aiempaa enemmän myös käyttöpääoman vahvistamiseen ja yrityskauppoihin.

Kotitalouksien riskinottohalukkuuden odotetaan pysyvän sijoittamisessa suurena. Osakkeiden ja osakerahastojen suosion saldoluku pysyi ennallaan hyvin korkealla tasolla 86 pisteessä. Säästövakuutukset ovat nekin selvässä nousujohteessa.

1 Kotitalouksien luotonkysyntä tasaantumassa

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksille on myönnetty vuoden 2021 viimeisellä vuosineljänneksellä enemmän luottoja kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (kuvio 1.). Myönnettyjä luottoja kuvaava saldoluku kuitenkin laski selvästi: 22 pisteeseen edellisen kyselyn 73 pisteestä. Pitkän aikavälin keskiarvo¹ (+18) ylitettiin vielä lievästi. Edellisen barometrin jälkeen korona onkin vahvistanut otettaan vaikka näytti jo hellittävän kesän lopun huipun jälkeen. Odotukset kotitalouksien luotonkysynnästä vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä ovat alentuneet dramaattisesti, luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku laski 0 pisteeseen. Yli 60 % vastaajista odottaa kysynnän pysyvän ennallaan.

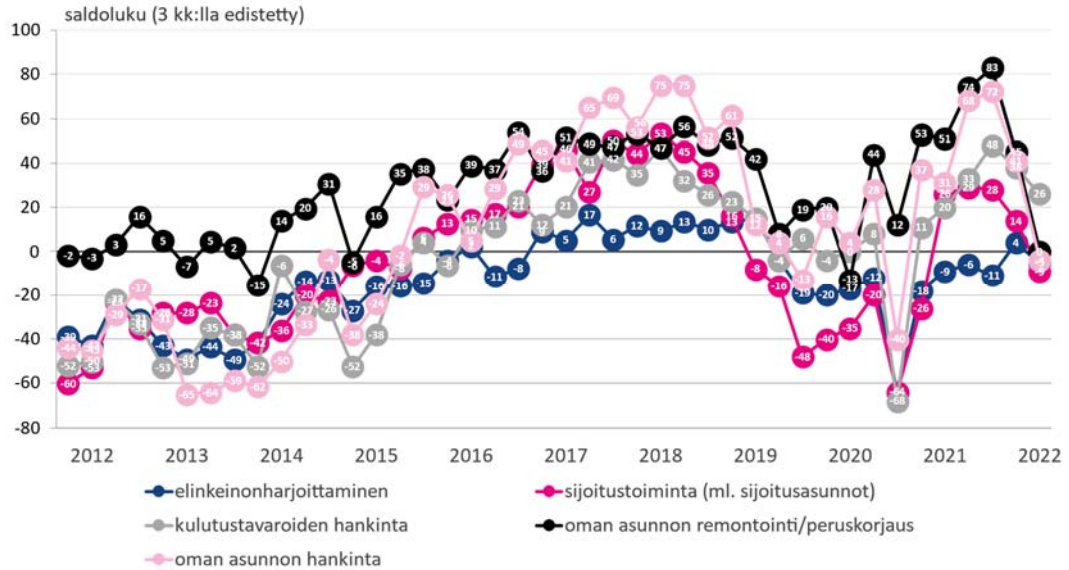
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Luottoja odotetaan kysyttävän alkuvuonna 2022 aiempaa enemmän vain kulutustavaroiden hankintaan. Sen saldoluku pysyi positiivisena, 26 pisteessä. Kaikkiin muihin käyttötarkoituksiin otettavien lainojen kysynnän arvioidaan pysyvän enintään ennallaan (kuvio 2.). Erityisesti oman asunnon hankinnan ja remontoinnin saldolukujen romahdukset ovat huomattavia.

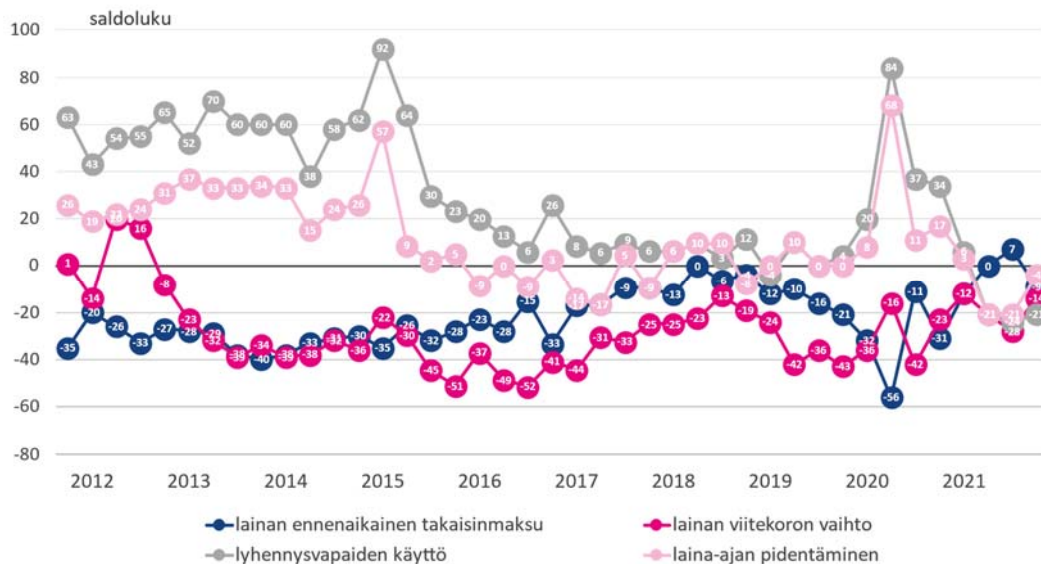
¹ Vuosien 1997–2021 keskiarvo.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

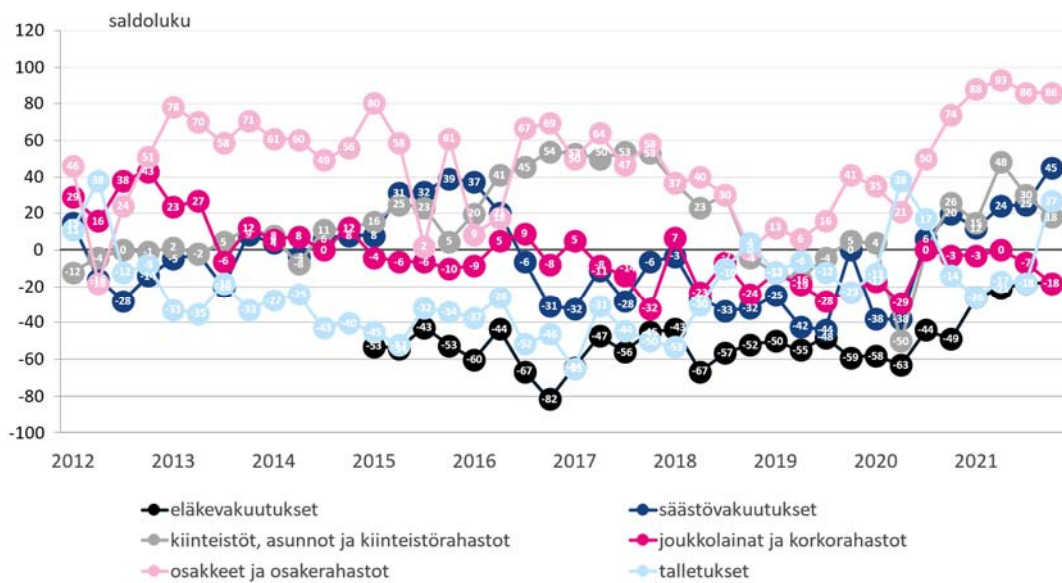
Kaikkien lainanhoidon joustomahdollisuuksien saldoluut ovat negatiivisia, osin selvästi (kuvio 3.). Aiemmin nousussa ollut lainan enneaikainen takaisinmaksu on uudelleen valahtanut miinuksien puolelle.

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoitusvaihtoehdoista osakkeiden ja osakerahastojen suosio on pysynyt erittäin korkealla tasolla kotitalouksien keskuudessa, saldoluku oli 86 pistettä eli sama kuin edellisessä barometrissä (kuvio 4.). Edelleenkin yksikään vastaaja ei arvioinut niiden suosion vähenevän. Säästövakuutusten saldoluku nousi 45 pisteeseen, historiansa korkeimpaan lukuun. Yllättävää sen sijaan on talletusten suosion nousu, niiden saldoluku nousi 27 pisteeseen. Asunto- ja kiinteistösijoitukset nähdään nekin vielä aiempaa houkuttelevampina, vaikka niiden saldoluku laski 18 pisteeseen. Muiden sijoituskohteiden suosio näyttää alenevan edelleen.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

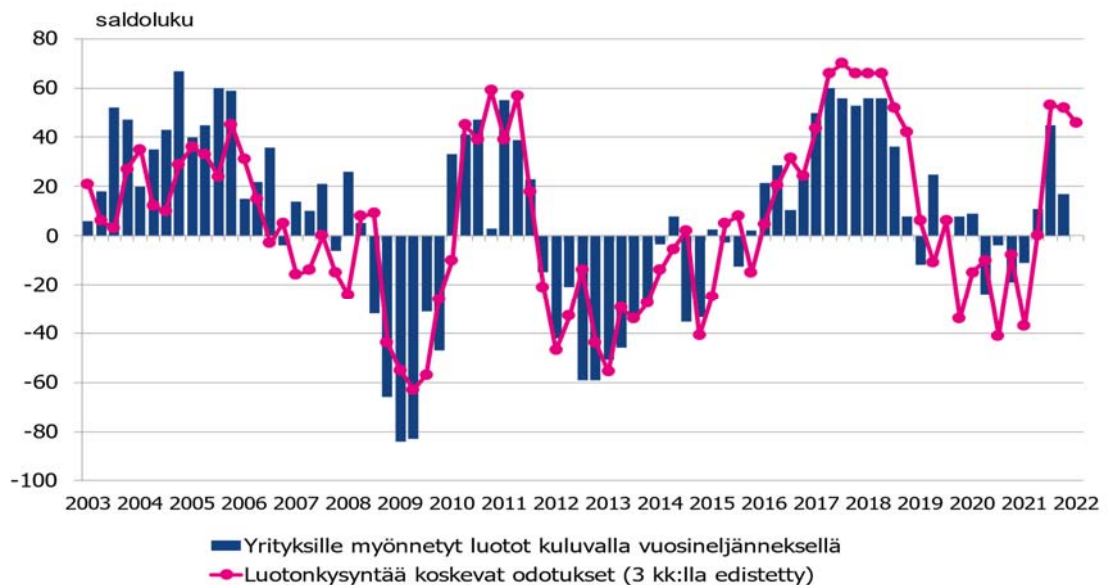

2 Yritysten luotonkysyntä vielä hyvässä kasvussa

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yrityksille on myönnetty kuluvan vuoden viimeisen neljänneksen aikana luottoja viime vuoden vastaavaa aikaa enemmän. Saldoluku tosin laski 17 pisteeseen (*kuvio 5.*) mutta ylitti pitkän ajan keskiarvonsa (13)². Kasvuodotukset edellisessä barometrissa olivat selvästi vahvemmat kuin toteuma.

Yritysten luotonkysynnän odotetaan silti kasvavan edelleen alkuvuoden 2022 aikana. Yli 50 prosenttia vastaajista odottaa kysynnän vilkastuvan. Vastaajien luottamus siihen, että yhteiskunnan avautuminen koronapandemian hellittäessä parantaa yritysten tilannetta, oli siis ainakin kyselyä tehtäessä vielä vahva.

Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalla ja seuraavalla vuosineljänneksellä

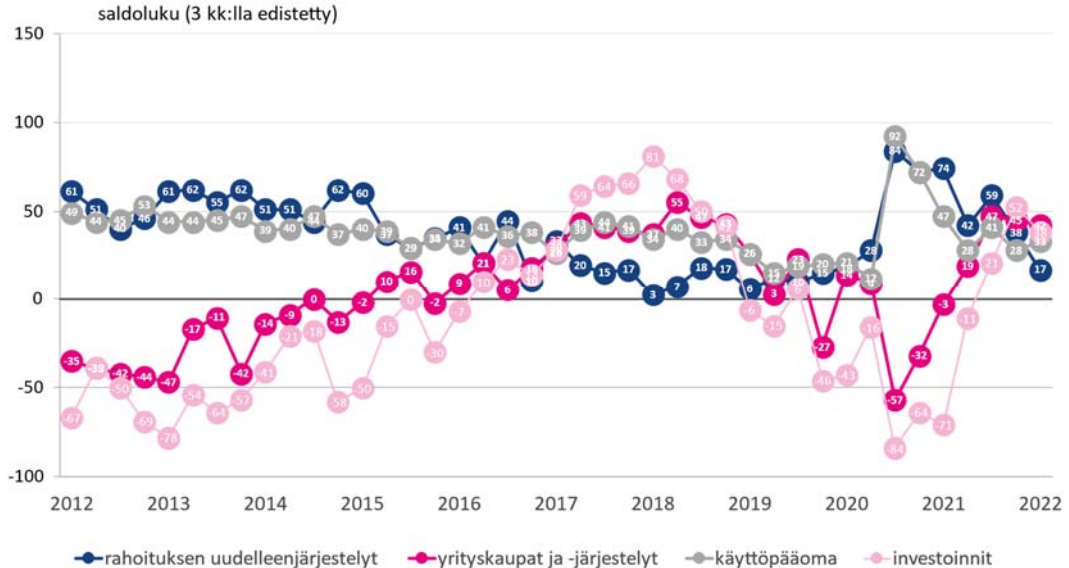

Investointeihin käytettävien luottojen kysynnän odotetaan edelleen vilkastuvan alkuvuoden 2022 aikana. Samoin yrityskauppoihin ja -järjestelyihin käytettävien lainojen kysyntäodotukset ovat kasvussa (*kuvio 6.*). Kuitenkin myös käyttöpääomaan ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin tarvittavien lainojen ottohalukkuuden arvioidaan edelleen lisääntyvän, joten koronan vaikutus ei liene vielä ohi.

² Vuosien 1997–2021 keskiarvo.

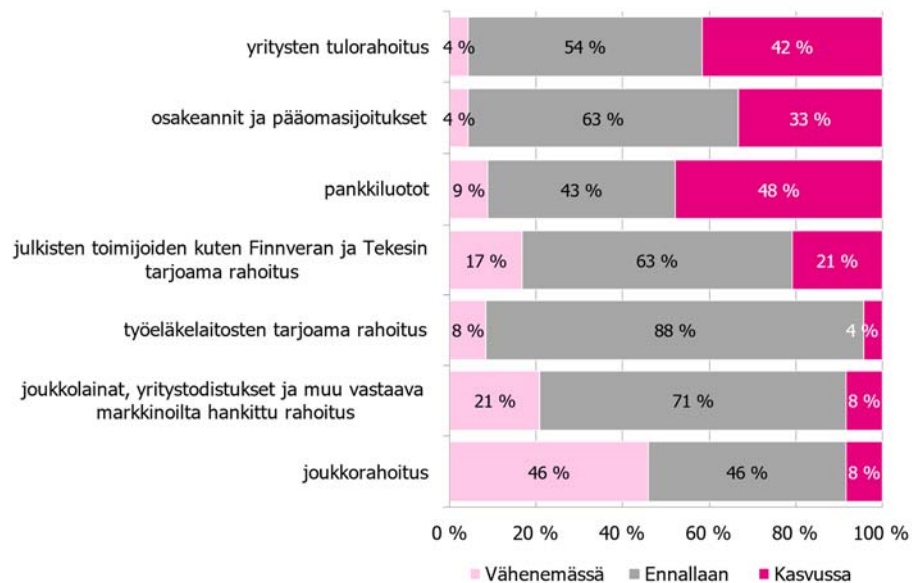

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien mukaan yritysten rahoituslähteet ovat muuttumassa. Julkisen rahan käyttö on vielä lievästi kasvussa, mutta juuri nyt eniten kasvavat pankkiluotot. Myös yritysten oma tulorahoitus sekä osakeannit ovat vahvassa kasvussa. Markkinoilta hankittava velkarahoitus ja joukkorahoitus sen sijaan ovat selvästi vähenemässä (kuvio 7.).

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA

